

Pasningsvejledning for silkeaber og tamariner (samlet betegnelse: egnaber)

1. Dyreart

Omfatter silkeaber og tamariner, der tilsammen kaldes for egnaber.

2. Fuldvoksen størrelse

Varierer i størrelse fra dværghilkeaben (*Cebuella pygmaea*), der er 12-15 cm plus hale til løvetamarinerne (*Leontopithecus spp.*), der er 20-30 cm plus hale 20-25 cm.

3. Forventet levealder

10-15 år

4. Anbefalet størrelse og indretning af anlæg eller bur

Egnaber er dagaktive og trælevende. Om natten sover de i huler i træerne. De lever naturligt i familiegupper og skal holdes mindst to sammen, men helst i familiegupper.

De skal holdes i volierer på minimum H200 x D100 x B200 cm til et par (evt. med 1 kuld unger). Grundarealet øges med ca. 10 % pr. ekstra individ. En indendørsvoliere kan med fordel være tilknyttet et udendørsvoliere (indretning som for indeanlægget), som skal være delvist overdækket og afskærmet fra siden, så der både er mulighed for ly og direkte sol. Der skal være rigeligt med klatremuligheder og muligheder for at springe fra gren til gren, gerne i form af levende træer. Der skal være adgang til lige så mange redekasser som voksne individer, idet aberne ynder at skifte soveplads jævnligt. Redekasserne skal være med målene H25 x D20 x B20 cm (indgangsåbning øverst og ca. 10 x 15 cm). Let nedtagelige og aflukkelige kasser kan med stor fordel bruges ved indfangning. Som bundlag indendørs kan bruges spåner, flis, visne blade og evt. med avispapir under. Udenfor kan jord (evt. plantedækket) og flis bruges.

5. Særlige pasningsbehov, herunder særlige krav til temperaturforhold

Egnaber trives fint ved normal stuetemperatur (18-22 °C). I sommerhalvåret kan de med fordel have adgang til en udendørsvoliere som beskrevet ovenfor. For at undgå D-vitaminmangel, skal de have adgang til direkte sollys. Alternativt skal de have et supplement af D-vitamin. Sørg for, at varmelamper, ledninger o.l. er helt uden for abernes rækkevidde. Madrester fjernes, og hylde aftørres daglig, så god hygiejne kan opretholdes. Indenfor skal bundlaget skiftes ca. en gang om ugen. Grene skiftes efter behov, eller ca. 1-2 gange om året.

Egnaber er krævende og bør kun holdes af erfarne hobbyholdere.

6. Stimulering og behov for motion

Egnaber er meget aktive og undersøgende og skal have udfordrende anlæg med masser af klatremuligheder og muligheder for at springe. En del af foderet bør fordeles i anlægget og gemmes i hulrum m.v. Desuden kan man opsætte beholdere med gummi arabicum, som de ynder at spise (i naturen bider de hul på barken for at få fat på træernes saft).

7. Fodring

Begge arter spiser i naturen primært insekter, blomster, frugt, gummi, harpiks og plantesaft. Et godt tilpasset og varieret foder er essentielt, og især D3- og C-vitamin er vigtigt i kosten. Silkeaber skal fodres to gange dagligt, dog altid med adgang til friske silkeabe-foderpiller og rent drikkevand. Til 2 voksne individer gives hver morgen 10 g vælling (med 80 ml vand og 4 dråber multivitamin) og ca. 75 g blandet frugt og grønt (spar på fede/søde/syrlige frugter), og eftermiddag gives ca. 25 g blandet sød frugt (med lidt kalk- og mineralblanding og C-vitaminpulver). Frugt og grønt kan både serveres i stykker eller hele (varierer helst). Dagligt suppleres med 1-2 slags (varierende mellem dage) af havregrød, kogte ris, kogt torskerogn, kogt kyllingekød, fiskefrikadelle, rejer, hårdkogt æg, yoghurt, mild ost, katte- eller hundemad, hakket oksekød o.l. Hver 2. dag gives hvert individ ca. 10-20 g akaciegummi og ca. 3-5 insekter. Gammel mad fjernes ved hver fodring. Hver 2. dag (eller 4.-5. dag i delvist lukkede beholdere) udskiftes tørfoderet og beholderne vaskes.

8. Sociale behov

Egernaber lever i små familiegrupper bestående af forældreparret med unger fra op til tre kuld. Ved flere grupper skal anlæggene have en tilpas afstand eller adskilles med en ugenomsigtig væg, så konflikter reduceres.

De kan i større anlæg holdes med jordlevende, fredelige, robuste dyr (f.eks. marsvin, kaniner, pindsvin, større vagtler). Anlægget skal da tilgodese alle arters naturlige behov, foderet må kun spises af de arter, det er tiltænkt og må ikke kunne forurennes oppefra, og det skal sikres, at arterne ikke generer eller stresser hinanden på nogen måde.

9. Formering, yngelpleje og eventuel neutralisation

De kan yngle året rundt og får op til 2 kuld årligt. Normalt yngler kun et (ubeslægtet) par, og de øvrige individer hjælper i stedet med opfostringen af ungerne (yngre søskende, evt. nevøer/nieces). Drægtighedsperioden er 5-5,5 måneder, og allerede 10 dage efter fødslen kan hunnen være parringsklar igen. Der fødes typisk tvillinger, der hver vejer ca. 15-25 g. Efter fødslen bæres de på ryggen af faderen, og senere også af de øvrige individer. Ungerne afleveres kun til moderen, når de skal die. 3 måneder gamle fravænnenes ungerne og begynder mere aktivt at interagere med de andre individer og lære at begå sig socialt. Først som ca. 15-18 måneder gamle er ungerne fuldvoksne og kønsmodne, og herefter vil de normalt forlade deres gruppe for selv at danne en ny familiegruppe. Da alle unger naturligt hjælper med at opfostre yngre søskende og herigennem lærer at være forældre og begå sig socialt, må unger tidligst tages fra deres familie, når det efterfølgende kuld unger er selvstændige.

10. Typiske tegn på sygdom og nedsat trivsel

Vægttab, manglende appetit, dårlig pels og nedsat mobilitet kan være tegn på sygdom. I meget varme perioder om sommeren er det helt almindeligt, at egernaber fælder mere end normalt, men har de tydelige bare pletter eller delvis "nøgne" haler skyldes det typisk, at indeklimaet er for tørt (typisk vinter ved opvarmning; kræver mindst 50-60 % luftfugtighed), eller at deres hud er meget i kontakt med urin (hylde/platforme skal hælde lidt, så urin kan løbe af). Mangel på D3-vitamin fremkalder engelsk syge (en knoglesygdom), som bl.a. resulterer i misdannede og svage knogler. Sygdommen undgås ved foder rigt på D3, et dagligt vitamintilskud og fri adgang til naturligt sollys.

Øvrige informationer

Dværgsilkeabe (*Cebuella pygmaea*) og hvidøret silkeabe (*Callithrix jacchus*). Begge lever i Brasiliens regnskove.

Slutblok

Udarbejdet af Dyrenes Beskyttelse (www.dyrenesbeskyttelse.dk) i samarbejde med Dansk Primat Sammenslutning - Foreningen for Exotiske Pattedyr (www.aber.dk).

Pasningsvejledningen indeholder generel information om pasning af en dyreart/dyregruppe.

Yderligere oplysninger kan findes på biblioteket eller på ovennævnte og andre hjemmesider.

Pasningsvejledningens faglige indhold er godkendt af Rådet vedrørende hold af særlige dyr den 9.12.2013 i henhold til bekendtgørelse om erhvervsmæssig handel med dyr.